

EIGHTEEN

Minderjarig - Meerderjarig : een groot verschil ??

Thematische informatiebrochure. 6e nummer in een reeks brochures voor de Bredenaars.

Inhoud: Gemeentelijke jeugddienst, tel. 059/56.19.64
Layout: Gemeentelijke informatiedienst
e-mail : jeugddienst@bredene.be

Minderjarig – Meerderjarig: een groot verschil ??

18 = meerderjarig. Eindelijk volwassen, eindelijk zelf over alles kunnen beslissen. Alles? Bwa ja, evenveel als iedere andere volwassene. Wat dan precies? Wel, dat willen we je in deze folder eens haarfijn uitleggen, zie. Rijbewijs, stemplicht, alleen gaan wonen, of zelfs trouwen?... Hier staat het allemaal uitgelegd.

En wees gerust, het is geen saaie zever. Eens je achttien bent verandert er zoveel, je houdt het niet voor mogelijk: plots word je au sérieux genomen.

Lees vooral verder, en stap in de enige, echte, ultieme, licht verteerbare jongereninformatiebrochure! Een wegwijzer vol weetjes, informatie op maat, adressen, tips,... speciaal gemaakt voor allen die 18 geworden zijn!

Daarom: van harte proficiat!

Veel leesplezier!

Yannick Wittevrongel
Secretaris

Kristien Vanmullem
Schepen voor jeugd

Inhoud

1. Op eigen benen	2
2. Relaties	5
3. Wonen	9
4. Druggebruik	10
5. Schade	11
6. Verkiezingen	12
7. De rechtbank	13
8. Informatie	14
9. Advies en hulp	16
10. Adressenlijst	17

1. Op eigen benen

1.1 Leeftijdsladder

- **6 jaar:**
de leerplicht begint op 1 september van het jaar waarin je zes wordt.
- **12 jaar:**
je krijgt je eerste echte identiteitskaart.
- **14 jaar:**
je moet je toestemming geven voor de hulpverlening van het comité van bijzondere jeugdzorg.
- **15 jaar:**
  - je moet je identiteitskaart bij je hebben en bij een controle kunnen tonen. Iemand die ze niet bij zich heeft of weigert ze te overhandigen, kan gearresteerd worden. Je arrestatie – max. 12 uur – moet de politie de kans geven je identiteit te onderzoeken.
  - je mag werken als jobstudent als je twee jaar secundair onderwijs achter de rug hebt (anders moet je 16 jaar zijn). Je kunt zelf je arbeidscontract ondertekenen.
  - je kunt meer in afstammingskwesaties. Een 15-jarige kan zelf een procedure voeren tot onderzoek naar het vaderschap, vanaf 15 jaar moet je zelf je toestemming geven als je geadopteerd wordt.
- **16 jaar:**
  - je kunt geld afhalen van je spaarboekje (max. € 123,95 per maand).
  - je mag seksuele omgang hebben. Seks met een jongere onder de 16 is strafbaar, niet alleen als een volwassene seks heeft met een partner jonger dan 16, maar ook als beide partners jonger zijn dan 16.
  - je kunt zelf kinderbijslag ontvangen, als je alleen woont en je adres wijzigt (tot je 18° verjaardag heb je hiervoor de toestemming van je ouders nodig).
- **18 jaar:**
  - je mag met een bromfiets rijden.
  - je mag naar de bioscoop, ook als is de film “kinderen niet toegelaten”.
  - je mag in een café zelf een pint bestellen. Voor sterke drank ligt de leeftijdsgrens op 18 jaar.
  - je komt voor de gewone rechter voor verkeersovertredingen. Voor strafbare feiten gepleegd vóór de leeftijd van 18 jaar is in principe de jeugdrechter bevoegd. Bij zware misdrijven kan de jeugdrechter, voor jongeren vanaf 16 jaar, de zaak “uit handen geven” en ze naar de strafrechter sturen.
- **18 jaar:**
  - je bent meerderjarig. Je wordt wettelijk als een volwassene beschouwd. Je kunt zelf beslissen bijvoorbeeld over waar en bij wie je gaat wonen. Je handtekening onder een huurcontract of het schoolreglement is nu geldig. Het betekent meteen ook dat je de verantwoordelijkheid draagt voor je eigen daden.
  - je kunt trouwen of ongehuwd samenwonen. Trouwen als je minderjarig bent, is mogelijk, maar enkel met de toestemming van je ouders én na tussenkomst van de jeugdrechter.
  - je kunt zelf je adres wijzigen, al zullen sommige steden een inschrijving weigeren aan jongeren die studeren.
  - ook al ben je meerderjarig, je ouders blijven ook na je 18de verplicht om je studies en levensonderhoud te betalen (= onderhoudsplicht).
  - je hebt stemrecht / stemplicht.

I.2 Minderjarig

Zolang je geen 18 jaar bent, noemen we je “minderjarig”. Het betekent dat je voor heel wat zaken de toestemming van je ouders nodig hebt, bijvoorbeeld om alleen te gaan wonen. Het betekent ook dat alleen de ouders voor de minderjarige bepaalde handelingen mogen ondernemen, bijvoorbeeld een rechtszaak aanspannen.

Zolang je minderjarig bent, hebben je ouders ook het recht te beslissen waar je naar school gaat, met wie je omgaat, hoe laat je thuis verwacht wordt. Het

beheer van het geld van een minderjarige is ook een taak van de ouders. Naarmate je opgroeit en mondiger wordt, zullen je ouders rekening moeten houden met jouw mening.

Ouders hebben plichten tegenover hun kinderen: ze staan in voor opvoeding, opleiding en levensonderhoud. Dat maakt hen ook aansprakelijk voor de vergoeding van de schade die jij berokkent.

I.3 Uit of thuis ?

Als je eenmaal 18 en dus meerderjarig bent, kan je in principe zelf beslissen waar je gaat en staat. Ben je jonger dan 18, dan moet je de toestemming van je ouders hebben als je het ouderlijk huis wilt verlaten.

Soms lijkt het wel of op je eentje gaan wonen alle problemen kan oplossen. Maar alleen gaan wonen geeft vaak nieuwe kopzorgen. Door weg te gaan los je het probleem zelf niet op. Praten kan vaak helpen. Voor advies en hulp ken je terecht bij het JAC of een andere hulpverleningsdienst.

Met volgende vragen kan je zeker en vast terecht bij een JAC:

- Wat als je weggelopen bent of het huis uit gezet wordt?
- Je gaat alleen wonen: welke instanties moet ik verwittigen?
- Waar moet ik mijn adres veranderen?
- Hoe zit het met mijn ziekteverzekering?
- Ontvang ik nu zelf kinderbijslag?
- ...

I.4 Rijbewijs

Vanaf 16 mag je op de brommer. Voor een snorfiets of bromfiets heb je geen rijbewijs nodig. Maar je mag dan ook niet sneller dan 25 km per uur rijden. Voor de bromfiets klasse B (dat heet officieel voertuigen van categorie A3) gelden strengere bepalingen. De snelheid is begrensd op 45 kilometer per uur en je moet slagen voor een rijexamen. Voor beide klassen is het dragen van een helm verplicht.

Wie geen 18 is, mag bovendien

niemand achterop vervoeren. Voor een echte moto (categorie A2 en A1) en een auto (categorie B) moet je wachten tot je 18 bent. Al moet je eerst je rijbewijs behalen. Daarvoor moet je slagen voor een theoretisch examen en het praktijkexamen. Informatie over de rijopleiding vraag je in een examen centrum. Of lees eens de gemeentelijke informatiebrochure over rijbewijzen op na. Je kan die brochure gratis krijgen op het gemeentehuis of bij de jeugddienst.

I.5 Hoofdverblijfplaats

Het adres op je identiteitskaart is je officiële woonplaats. Je "hoofdverblijfplaats" in administratieve taal. Als je definitief verhuist, moet je het nieuwe adres op je identiteitskaart laten zetten. Dus niet als je op kot gaat studeren, of tijdelijk bij iemand intrekt. Na je verhuizing stap je binnen acht dagen naar de gemeentediensten van je

nieuwe woonplaats. Daar doe je aangifte van je adresverandering. Als je minderjarig bent, heb je voor je eerste adreswijziging de toestemming van je ouder(s) nodig.

2. Relaties

2.1 Thuis

Ieder gezin is anders. Wonen je ouders nog samen of wonen ze apart, ben je alleen thuis of heb je broers, zussen, stiefbroers, halfzussen, werken je ouders of niet ... ? Hoe je het draait of keert, in elk gezin wordt er met elkaar gepraat, zijn er specifieke regels, afspraken en omgangsvormen. Als het hele gezin op elkaar is ingespeeld, is het samenleven een grote steun.

Je weet wat je wil, je hebt je eigen interesses. Je ouders hebben ook zo hun verwachtingen en plannen. Dat leidt vaak tot discussies, soms ook tot ruzies. Wat mag, wat mag niet? Soms worden er afspraken over gemaakt. Maar even vaak wordt je mening over de huisregels

niet gevraagd. Misschien hebben je ouders het ook niet zo makkelijk met jou. En ook al bedoelen ze het goed, soms komt dat niet altijd zo over. Ze zijn ook bezorgd, bang zelfs dat je iets zou overkomen. Ze voelen zich misschien schuldig omdat het tussen jullie niet botert. Je kunt ook proberen zelf de sleur van ruzies en verwijten te doorbreken.

Misschien lukt het je wel om in een rustig moment met (één van) je ouders te praten. Want als het praten stopt, zit alles in het slop. Soms zijn de problemen tussen je ouders en jou niet zo makkelijk op te lossen. Praat er eens met iemand over of ga naar een JAC of een andere hulpverleningsdienst.

2.2 Ouders scheiden

Ook als je ouders gescheiden zijn of niet langer samenleven, blijven ze het ouderlijk gezag samen uitoefenen. Alleen als ze het niet eens raken over waar je woont, over je opvoeding, je vrije tijd, ... kan de rechter de uitoefening van het ouderlijk ge-

zag aan een van je ouders opdragen. Je hebt in alle gevallen recht op persoonlijk contact met de ouder met wie je niet samenleeft, met je grootouders en met je broers en zussen.

2.3 Spreekrecht

In de echtscheidingsprocedure van je ouders kan de rechter je als minderjarige oproepen om gehoord te worden. Je wordt dan gevraagd naar je mening over zaken die jij belangrijk vindt. Bij dat gesprek zijn je ouders niet aanwezig. Je bent niet verplicht om naar de rechter te gaan.

Je kunt ook zelf vragen om gehoord te worden. Bij een kinderrechtswinkel of een JAC kan je terecht voor meer informatie.

2.4 Verblijfs- en omgangsregeling

Je ouders en de rechter bepalen bij wie je gaat wonen als je ouders gescheiden leven. Je kunt wel een invloed uitoefenen. In de eerste plaats door er met je ouders over te praten. Ook de rechter kan je uitnodigen om erover te praten (spreekrecht). Als je eenmaal 18 bent, kan je zelf beslissen waar en bij wie je woont.

Een omgangsregeling wordt heel concreet vastgelegd, bijvoorbeeld in een scheidingsovereenkomst of in een vonnis. Zolang je minderjarig bent, is zo'n omgangsregeling eigenlijk verplicht. Je moet ze nakomen. Als je niet akkoord gaat met de verblijfs- en omgangsregeling, dan kan je terecht bij een hulpverleningsdienst.

2.5 Samenwonen

Vele koppels kiezen ervoor om te gaan samenwonen. Ongehuwde partners kunnen juridisch één en ander regelen als ze gaan samenwonen. In de sociale zekerheid bestaat er vaak een gelijkstelling met gehuwde paren. Sinds kort spreekt ook de wet over ongehuwd samenwonen. Wil je het statuut van wettelijk samenwonende, dan leg je daarvoor een verklaring af bij de burgerlijke stand. Erg veel regelt de wet echter niet. Het gaat vooral om enkele regels die van pas komen als samenwoners uit elkaar gaan.

Samenwonenden kunnen ook een samenlevingscontract sluiten. Persoonlijke en relationele aspecten – bijvoorbeeld de plicht om samen te wonen, de plicht

tot trouw en bijstand – kunnen niet in een contract opgenomen worden. De inhoud beperkt zich tot de dingen die met het vermogen van de partners te maken hebben. Zo'n contract kan je zelf opmaken (onderhandse akte). Voor het maken van een authentieke akte moet je bij een notaris zijn.

Een samenlevingscontract dat wordt opgemaakt door een notaris kan je bij de gemeente laten registreren. De ambtenaar van de burgerlijke stand noteert dan dat er een samenlevingscontract bestaat tussen beide personen. Maar verder geeft die registratie je absoluut niet méér rechten of plichten als samenwonende. Je moet de registratie veeleer als iets symbolisch bekijken.

2.6 Ja, ik wil

Veel mensen kiezen voor een stevige, langdurige relatie en trouwen. Steeds vaker gebeurt dat na een tijdje samenwonen.

Wettelijk beschouwd moeten zowel jongens als meisjes 18 jaar zijn om te mogen trouwen. Vanaf die leeftijd heb je geen toestemming meer nodig van je ouders. Wie jonger is dan 18 jaar en wil trouwen, moet hiervoor de toestemming vragen aan de jeugdrechtbank. Trouwen gebeurt op het stad- of ge-

meentehuis voor de ambtenaar van de burgerlijke stand. Bij de diensten van de burgerlijke stand van de gemeente krijg je alle informatie over wat je hiervoor in orde moet maken.

Wie huwt, doet aan elkaar wettelijk beloften. De huwelijksbeloften zijn: hulp, bijstand, trouw en samenwonen. Gehuwd samenleven betekent ook dat je samen dingen gaat kopen en gebruiken. Ook die materiële kant van het huwelijk moet geregeld worden.

De meeste trouwers maken gebruik van het wettelijk stelsel. In dat geval komt er geen notaris aan te pas. Maar je kunt ook een huwelijkscontract laten opstellen bij de notaris. In zo'n huwelijkscontract wordt dan afgeweken van het wettelijk stelsel.

Heel wat christelijke koppels trouwen ook voor de kerk. Gewoon omdat het past in hun geloof, en ze niet enkel

voor de wet eeuwige trouw aan elkaar willen beloven. Maar uiteraard is huwen voor de kerk niet verplicht. Je kiest zelf.

Voor meer informatie over trouwen voor de kerk kan je terecht bij je parochie. Sommige niet-gelovige mensen kiezen voor een humanistische viering. Voor meer informatie hierover kan je terecht bij de centra voor morele dienstverlening.

2.7 Uit elkaar

Als niets meer helpt om het weer goed te maken, volgt meestal de beslissing om aan het huwelijk of het samenwonen een einde te maken. Scheiden is vaak een pijnlijk en langdurig proces. Een huwelijk wordt niet zomaar ontbonden. Voor echtscheiding zijn precieze en wettelijke voorschriften opgelegd. Er zijn verschillende vormen van echtscheiding: echtscheiding na twee jaar feitelijke scheiding, echtscheiding op grond van bepaalde feiten, ... De goedkoopste manier is de echtscheiding bij onderlinge toestemming. Daarvoor moet je minstens 2 jaar getrouwd zijn en moet je allebei 20 jaar zijn. Bij deze echt-

scheidingsregeling moet je over alles een akkoord bereiken: over de verdeling van alles wat je samen bezit; wat er met de kinderen gebeurt, ... Dat is niet eenvoudig en vraagt veel geduld en begrip. Samenwonenden die uit elkaar gaan, moeten zelf een en ander regelen. Voor koppels die "wettelijk samenwonen" heeft de wet nu enkele beschermingsregels voor het einde van het samenwonen.

Een scheidingsbemiddelaar biedt gespecialiseerde hulp aan om er samen uit te geraken. Bij het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk kan je een lijst van scheidingsbemiddelaars krijgen.

2.8 Geweld

In een relatie kunnen letterlijk klappen vallen. Maar partners kunnen elkaar ook voortdurend pesten en vernederen. Het kan zo erg worden dat er sprake is van psychische mishandeling. Hoef je dat te pikken? Zeker niet! Kan je daar iets aan veranderen? Ja, maar je hebt wellicht deskundige hulp nodig. Mishandeling is meestal een signaal. Het betekent dat er heel wat misloopt in het gezin of de relatie. Wanneer met de hulp van een buitenstaander over die problemen gepraat kan worden, ben je al een stuk verder. Probeer het eerst aan iemand te vertellen die dicht bij je staat (een vriend, een leerkracht, je huisarts, ...). Je kunt ook naar een hulpverleningsdienst gaan.

Er bestaan speciale centra die hulp bieden aan kinderen en gezinnen die te maken hebben met mishandeling; vertrouwenscentra kindermishandeling. Vrouwen die mishandeld worden en onderdak nodig hebben, kunnen – samen met hun kinderen – terecht in een vluchthuis. De adressen van vluchthuizen zijn geheim. Bij een hulpverleningsdienst krijg je alle informatie over een vluchthuis of over vertrouwenscentra kindermishandeling.

2.9 Uit elkaar

Als niets meer helpt om het weer goed te maken, volgt meestal de beslissing om aan het huwelijk of het samenwonen een einde te maken. Scheiden is vaak een pijnlijk en langdurig proces. Een huwelijk wordt niet zomaar ontbonden. Voor echtscheiding zijn precieze en wettelijke voorschriften opgelegd. Er zijn verschillende vormen van echtscheiding: echtscheiding na twee jaar feitelijke scheiding, echtscheiding op grond van bepaalde feiten, ... De goedkoopste manier is de echtscheiding bij onderlinge toestemming. Daarvoor moet je minstens 2 jaar getrouwd zijn en moet je allebei 20 jaar zijn. Bij deze echtscheidingsregeling moet je over alles een akkoord bereiken: over de verdeling van alles wat je

samen bezit; wat er met de kinderen gebeurt, ... Dat is niet eenvoudig en vraagt veel geduld en begrip. Samenwonenden die uit elkaar gaan, moeten zelf een en ander regelen. Voor koppels die “wettelijk samenwonen” heeft de wet nu enkele beschermingsregels voor het einde van het samenwonen.

Een scheidingsbemiddelaar biedt gespecialiseerde hulp aan om er samen uit te geraken. Bij het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk kan je een lijst van scheidingsbemiddelaars krijgen.

2.10 Geweld

In een relatie kunnen letterlijk klappen vallen. Maar partners kunnen elkaar ook voortdurend pesten en vernedern. Het kan zo erg worden dat er sprake is van psychische mishandeling. Kan je daar iets aan veranderen? Ja, maar je hebt deskundige hulp nodig. Mishandeling is meestal een signaal. Het betekent dat er heel wat misloopt in het gezin of de relatie. Wanneer met de hulp van een buitenstaander over die problemen gepraat kan worden, ben je al een stuk verder. Probeer het eerst aan iemand te vertellen die dicht bij je staat (een vriend, een leerkracht, de pastorale werker, je huisarts, ...). Je kunt ook naar een hulpverleningsdienst gaan.

Er bestaan speciale centra die hulp bieden aan kinderen en gezinnen die te maken hebben met mishandeling: vertrouwenscentra kindermishandeling. Vrouwen die mishandeld worden en onderdak nodig hebben, kunnen – samen met hun kinderen – terecht in een vluchthuis. De adressen van vluchthuizen zijn geheim. Bij een hulpverleningsdienst krijg je alle informatie over een vluchthuis of over vertrouwenscentra kindermishandeling.

3. Wonen

3.1 Huurcontract

Een huurcontract is een overeenkomst. In ruil voor je maandelijks huurgeld staat de huisbaas je toe in zijn huis te wonen. Als het huurcontract getekend is, kan je niet meer terug. Ook niet als de huur pas na een tijdje

ingaat. Het contract is bindend, zowel voor de huurder als voor de verhuurder. Voordat je tekent, kan je voor advies over het contract aankloppen bij een JAC of de huurdersbond.

3.2 Huurwet

Huur je een woning als hoofdverblijf, dan geldt de woninghuurwet. De voorwaarde van hoofdverblijf is vervuld wanneer de huurder effectief en voornamelijk in de gehuurde woning woont. Elk huurcontract moet aan de huurwet voldoen. Enkele belangrijke regels:

- Elke huurovereenkomst loopt over een periode van negen jaar, tenzij een schriftelijke huurovereenkomst van korte duur (minder dan 3 jaar) wordt afgesloten.
- Zowel huurder als verhuurder kunnen, onder bepaalde voorwaarden, een contract van 9 jaar vroeger opzeggen. Een huurovereenkomst van korte duur kan slechts met akkoord van beide partijen vroeger worden beëindigd.
- Je kunt ook een woninghuurcontract voor een korte duur (van 1 tot 3 jaar) sluiten. Dat moet schriftelijk gebeuren en mag slechts één keer worden verlengd.

- De waarborg mag maximaal drie maanden huur bedragen en moet op een speciale rekening gestort worden op naam van de huurder.
- De huurprijs is in principe vast. Buiten de jaarlijkse aanpassing aan de gezondheidsindex mag de huurprijs niet zomaar verhoogd worden.
- Bij de huur van een garage, een repetitieruimte en vaak ook een studentenkamer is niet de woninghuurwet maar het algemene huurrecht van toepassing. In het algemene huurrecht zijn er vaak andere regels voor de opzegging van het contract, de huurprijsaanpassing, ...

Bij de huurdersbond en het gemeentelijk woonbureau vind je een reeks brochures over de waarborg, de huurprijsberekening, onderhoud en herstelling, een modelhuurcontract, ...

4. Druggebruik

4.1 Drugs

Sommige drugs, zoals alcohol en tabak, worden aanvaard en zijn legale producten. Andere drugs, zoals cannabis, XTC, cocaïne en heroïne, worden bestempeld als illegaal. Verboden is het bezit, het vervoer, het aanschaffen en verkopen van verboden middelen. De wet zegt niet expliciet dat het gebruik van drugs strafbaar is, maar als je gebruikt, heb je je de drugs waarschijnlijk aangeschaft of in je bezit gehad. Als je illegale drugs bij je hebt, kan je dus bestraft worden met een gevangenisstraf of een maatregel van de jeugdrechtbank. Wie betrapt wordt omdat hij dealer is, riskeert nog zwaardere straffen.

Onlangs werd door de regering aan een nieuwe drugswet gewerkt. Die zegt dat voor meerderjarigen het bezit van cannabis voor eigen gebruik niet meer automatisch zal worden bestraft.

4.2 Alcohol

Ook over alcohol is één en ander wettelijk geregeld. Ben je jonger dan 16, dan mag je in een café geen alcohol geserveerd krijgen. Bovendien mag je, op welke leeftijd ook, nooit onder invloed in het verkeer met een voertuig rijden. Daar hoort ook een fiets bij. In België ben je strafbaar zodra je als chauffeur 0,5 pro mille alcohol in je bloed hebt.

Het alcoholgehalte in het bloed varieert van aard van de drank, het drinkritme, het geslacht, het lichaamsgewicht en de conditie van het ogenblik. Voor wie zich in het verkeer be-

Maar als er sprake is van “problematisch gebruik” (een joint roken in het bijzijn van minderjarigen is bijvoorbeeld altijd verboden) of als het bezit van hasj gepaard gaat met “maatschappelijke overlast” moet er wel bestraft worden. Het probleem met deze regel is dat hij niet duidelijk is en niet concreet zegt wat mag en niet mag. Wat is bezit voor eigen gebruik? Hoeveel mag je bij je hebben? Wat is probleemgebruik en wat is maatschappelijke overlast? Die vage omschrijvingen worden in de praktijk nogal eens verschillend aangepakt. Voor minderjarigen verandert er dus niets: het bezitten, gebruiken en verkopen van drugs blijft 100% verboden. Meer informatie over de federale drugsnota krijg je bij de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugsproblemen.

geeft, is er maar één goede oplossing: geen alcohol en natuurlijk ook geen andere drugs. Maak dus vooraf afspraken over wie BOB van dienst is. Gebruik het openbaar vervoer of neem een taxi.

Moet je in het zakje blazen? Bij een blaastest mag je uitstel vragen voor 15 minuten. Als je de eerste keer positief blaast, mag je een nieuwe test vragen, die dan ook na een kwartier afgenomen wordt. Je kan een blaastest weigeren, maar dan word je meegenomen naar het politiebureau, waar je aan een bloedtest onderworpen wordt.

5. schade

5.1 Aansprakelijkheid

Je veroorzaakt schade, een verkeersongeval, ... Is wat misliep jouw fout, dan ben je aansprakelijk en kan men eisen dat je de kosten vergoedt. Een meerderjarige moet zelf voor de gevolgen opdraaien. Voor minderjarigen zijn in principe de ouders aansprakelijk. Maar

het kan gebeuren dat de rechter de minderjarige toch aansprakelijk stelt: als de ouders kunnen aantonen dat ze voldoende toezicht uitoefenden op het kind en dat ze het een goede opvoeding hebben gegeven.

5.2 Gezinsverzekering

De gezinsverzekering, vaak de "familiale" genoemd, zorgt ervoor dat je verzekerd bent als je bijvoorbeeld met je fiets een voetganger aanrijdt of een peperduur geleend toestel aan diggelen laat vallen. Als je verantwoordelijk bent, moet je de schade betalen. Ouders sluiten meestal een gezinsverzekering af, zodat ook de inwonende zowel minder- als meerderjarige kinderen verzekerd zijn.

Als je meerderjarig bent en alleen gaat wonen, kan je zelf een gezinsverzekering afsluiten. Je moet dan wel beseffen dat als er schade te betalen valt, de gezinsverzekering altijd een franchise voorziet. Dat betekent dat je tot ongeveer 173,53 EUR zelf moet betalen. De rest van de kosten past de verzekering bij.

5.3 Autoverzekering

Als je met een motorvoertuig – auto, bromfiets, snorfiets ... - rijdt, moet je een verzekering afsluiten. De verplichte verzekering dekt de schade die je veroorzaakt aan het ander voertuig, in principe ook wanneer je in fout bent. Dat geldt echter niet als je bijvoorbeeld dronken, of met een bromfiets die je

sneller hebt doen rijden dan 45 kilometer per uur een ongeval veroorzaakte. Dan draai je zelf op voor de kosten. Je verzekeringsmaatschappij zal het slachtoffer vergoeden maar zal dan de centen van jou terugvorderen.

6. Verkiezingen

België is in politiek opzicht een van de meest complexe landen ter wereld. Nergens vind je zoveel raden, parlementen, instellingen... Dat is een gevolg van het bestaan van drie cultuurgemeenschappen, drie gewesten, een

ingewikkeld tweetalig centrum als Brussel en de bedrevenheid die Belgen nu eenmaal hebben om structuren in elkaar te steken. Kort uitgelegd komt het hier op neer:

- **Gemeenteraadsverkiezingen.** Worden elke zes jaar georganiseerd. Alle inwoners van de gemeenten kiezen de gemeenteraden. Daaruit komen dan een burgemeester, een schepencollege en een OCMW-voorzitter voort.
- **Parlementsverkiezingen.** In Vlaanderen stemmen de inwoners om de vier jaar voor het Vlaams Parlement, de Brusselaars kiezen de leden van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad. Het federaal Parlement wordt in principe om de 4 jaar verkozen, tenzij de regering valt en nieuwe parlementsverkiezingen uitgeschreven worden.
- **Europees Parlement.** Om de 5 jaar worden de leden van het Europees Parlement verkozen.
- **Provincieraden.** Om de zes jaar kiezen de inwoners van een provincie vertegenwoordigers in de provincieraden. Daar worden beslissingen genomen over provinciale aangelegenheden.

6.1 Stemrecht - stemplicht

Elke Belg is vanaf 18 jaar verplicht zijn stem uit te brengen bij de verschillende verkiezingen die in dit land georganiseerd worden. Tegenstanders van de stemplicht voeren aan dat in een democratisch land stemmen een recht zou moeten zijn, en dat niemand gedwongen mag worden deel te nemen aan het politieke leven tegen zijn of haar wil. Voorstanders vinden dat juist

het grote voordeel van de stemplicht: iedereen wordt gestimuleerd om na te denken over het politieke bestel in zijn land, wat de democratie juist ten goede komt.

DE WERELD

VERANDERT

Regeringen veranderen, ministers vergaan, maar onduidelijke wetgeving zal altijd blijven bestaan.

Zaken die binnenkort wel eens kunnen veranderen:

- *Roken: sigaretten kun je niet meer kopen onder de 16 jaar. De verkoper mag je vragen om te bewijzen dat je minstens 16 bent. Eén troost: bij betrapping is alleen de verkoper de sigaar. De straffen zijn niet mals: van 250 tot 5.000 Euro. Roken in het openbaar mag wel nog voor wie jonger is dan 16.*
- *Tattoo's en piercings: Een piercing zal binnenkort enkel vanaf 16 jaar kunnen, en dan nog enkel met toestemming van je ouders. Gaatjes in je oor mag nog steeds voor iedereen, mits je vergezeld bent van je ouders of voogd. Tattoo's en een piercing door tepel of geslachtsdeel zal enkel nog kunnen vanaf je achttiende.*
- *Alcohol: bier en wijn zal ook beschikbaar zijn voor minderjarigen, zowel in de winkel als in de horeca. Voor sterke drank moet je nog steeds achttien-plus zijn.*

7. De rechtbank

7.1 Rechtshulp

Problemen met een contract, zit je met vragen over een scheiding, ben je in aanraking gekomen met politie? Met correcte informatie over je rechten en plichten ben je vaak al een heel stuk verder.

Bij een dienst voor rechtshulp krijg je algemene uitleg over de wettelijke bepalingen en advies over mogelijke juridische procedures. Voor jongerenproblemen kan je meestal terecht bij een JAC. Ben je minderjarig, dan kan je ook contact opnemen met de kinderrechtswinkel.

7.2 Voor de rechtbank

Wie jonger is dan 18 kan in principe niet zelf naar de rechtbank stappen. Het zijn je ouders die voor je belangen moeten opkomen. Wil je een andere regeling voor het omgangsrecht (bij wie je woont, je contact met de andere ouder, ...) dan kan je niet zelf een juridische procedure starten. De Kinderrechtswinkel ijvert voor een stevigere rechtspositie voor jongeren en zal samen met de jongere een zaak voor de rechtbank brengen.

Als je zelf naar de rechtbank stapt of je wordt opgeroepen om voor de rechter te komen, informeer dan eerst bij

7.3 Slachtoffer

Bij een misdrijf zijn vaak ook slachtoffers betrokken. Je tas werd gestolen, er werd ingebroken bij je thuis, je werd aangerand, ... Ben je het slachtoffer van een misdrijf, dan doe je het best aangifte bij de politie of rijkswacht. Je kunt ook rechtstreeks naar de procureur des Konings stappen.

Gespecialiseerd in juridisch advies zijn de wetswinkels en de diensten voor rechtshulp, zoals het JAC, de Kinderrechtswinkel en het Centrum van Advocaten voor jongeren. Huurdersbonden zijn er voor rechtshulp bij huurproblemen. Een dienst voor scheidingsbemiddeling adviseert mensen die uit elkaar gaan – informatie bij het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk. Ook advocaten geven sinds kort eerstelijnsrechtshulp. Je kunt hiervoor terecht in het Justitiehuis.

een dienst voor rechtshulp of in jouw geval een advocaat nodig is. Advocaten werken niet voor niks en de ene is al duurder dan de andere. Als je inkomen laag is, of als je geen inkomen hebt, kan je eventueel beroep doen op een pro-deoadvocaat. Pro Deo betekent dat de rechtsbijstand – bijna of helemaal – gratis is. Je moet dan wel de nodige papieren voorleggen. Je mag zelf een advocaat kiezen om Pro Deo voor je te werken.

Informatie krijg je bij het Bureau voor Juridische Bijstand. Dat vind je in elk gerechtsgebouw.

Misschien aarzel je om naar de politie te stappen, omdat wat gebeurde erg gevoelig ligt. Of omdat je angst hebt voor wat de gevolgen kunnen zijn. Dan kan je vragen dat er iemand – een bekende, iemand van een hulpverleningsdienst of een centrum voor slachtofferhulp – je vergezelt.

8. Informatie

8.1 Jeugddienst

Bij de gemeentelijke jeugddienst kan je terecht met allerlei vragen en problemen... er staat immers altijd een medewerker voor je klaar. Die gaat samen met jou op zoek naar een antwoord op je vragen, geeft je de nodige informatie, overloopt alle alternatieven en ondersteunt je in je beslissing. Je

kunt er ook op het internet surfen op allerlei informatiesites.

Je kan gewoon – anoniem – binnenspringen, telefoneren of zelfs mailen!

Alle nodige gegevens vind je achteraan bij de lijst adressen.

8.2 Jongereninformatiepunt - JIP

Ben je op zoek naar een leuke vakantiejob? Wil je werken als vrijwilliger? Heb je vragen rond een studentenjob? Zoek je leuke activiteiten in je buurt? Zit je met delicate vragen? Dan kan je terecht bij het JIP.

seksualiteit en relaties, school, reizen, inkomen, ... Je vindt er folders en brochures. Je kan er ook een gesprek aanvragen met de JIP-medewerker, op een moment dat voor jou het beste past.

In het JIP vind je informatie over de meest uiteenlopende thema's: vrije tijd,

8.3 JIP Bredene

De informatiebrochures liggen ter inzage in de adolescentenhoek van de gemeentelijke bibliotheek De Leestuin.

Telefonische vragen: 059/56.19.64 of via mail: jeugddienst@bredene.be

8.4 Jongerenadviescentrum JAC

In een JAC kan je terecht met al je vragen en problemen die je als jongere aanbelangen. Of het nu gaat om vrijetijdsbesteding, vakantie, studentenarbeid, alleen gaan wonen, seksualiteit, relaties, problemen met je ouders, huurwetgeving, problemen op school, ongewenste zwangerschap,...

In de JAC's vind je ook een JIP-hoekje terug, waar je zelf een heleboel informatie kunt opzoeken.

In een JAC kan je anoniem terecht, ook telefonisch en schriftelijk (vaak ook per e-mail). Je kunt er binnenlopen zonder afspraak. Je beslist zelf of je bezoek eenmalig was, of je meer gesprekken

wil. Meestal kan je bij dezelfde persoon terecht, zodat je je verhaal niet te vaak moet herhalen. Stel dat er meer gespecialiseerde hulp nodig is, dan zal de JAC-medewerker samen met jou naar de meest geschikte persoon zoeken.

Wanneer je verwezen wordt naar een andere dienst, dan blijft de deur van het JAC voor jou openstaan. Klikt het bijvoorbeeld niet met de therapeut, ben je niet tevreden met de informatie die je kreeg op het OCMW, of zit je inmiddels met andere vragen, aarzel dan niet om opnieuw het JAC op te zoeken.

De JAC's zijn voornamelijk open buiten de school- en werkuren.

8.5 Jeugdwerknet

Jeugdwerknet is een website die volledig ten dienste van het jeugdwerk staat. Je vindt er (website)adressen van jeugdorganisaties, informatie over

de jeugdsector, een vormingsaanbod, ...

www.jeugdwerknet.be

9. Advies en hulp

9.1 Kopzorgen

Misschien zoek je net iets meer dan informatie. Je zit in een situatie waar het moeilijk is om keuzes te maken of beslissingen te nemen. Je zou graag eens het gedacht van iemand anders horen. Er komt zoveel op je af, dat je door het bos de bomen niet meer ziet. Of je ziet het gewoon niet meer zitten. Redenen genoeg om eens te gaan praten. Soms vind je iemand in je omgeving: een goede vriend(in), je ouders,

een leider in de jeugdbeweging, een leerkracht, ... Soms vind je niet meteen iemand die je in vertrouwen kan nemen, of zou je met een buitenstaander willen praten, die niet zo betrokken is bij je leven. Dan kan je terecht bij tal van organisaties. Sommige hebben een zeer ruime algemene werking, anderen richten zich op een bepaald thema of doelgroep.

9.2 JAC, CLG, CGSO, CAW, ... chinees !

Wie is nu wie, en wie doet wat?

Je kunt je als jongere richten tot een centrum algemeen welzijnswerk (CAW), waar zowel jongeren als volwassenen geholpen worden.

Vroeger had je de JAC's, centra voor levens- en gezinsvragen (CLG's) en centra voor geboorteregeling en seksuele opvoeding (CGSO's). JAC's richtten zich vooral op jongeren, CLG's en

CGSO's concentreerden zich meer op volwassenen rond de thema's relaties en seksualiteit.

Enkele jaren geleden smolten heel wat diensten samen tot CAW's. Sommige diensten behielden hun naam en werking van vroeger, anderen veranderden van naam en werking. In de adressenlijst vind je de diensten in je buurt terug.

9.3 Op school

Ook op school word je geholpen. Sinds enkele jaren bestaat daar een speciale dienst voor: het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB). Het CLB is eigenlijk het resultaat van de samenvoeging van het vroegere PMS en MST, maar de bedoeling is dat het meer wordt dan de som van de samenstellende delen.

Elke school heeft een overeenkomst met één CLB. In dat CLB werkt een

team van maatschappelijk werkers, psychologen, pedagogen, verpleegkundigen, artsen,... Zij ondersteunen de school voor de begeleiding van de leerlingen. Leerlingen kunnen er voor vier dingen terecht: leren en studeren, een geschikte studierichting kiezen, psychische en sociale problemen, en je gezondheid.

10. Adressenlijst

jeugddienst Bredene / JIP

Pr. Elisabethlaan 47 - 8450 Bredene
059/56.19.64
0498/88.50.33
jeugddienst@bredene.be

sociale dienst Bredene

Centrumplein 1 - 8450 Bredene
059/33.91.96
socdienst@bredene.be

OCMW Bredene

Duinenstraat 106 - 8450 Bredene
059/33.97.70
info@ocmwbredene.be

Centrum voor Algemeen Welzijnswerk

Sint Sebastiaanstraat 16 a - 8400 Oostende
059/70.37.42

Tele-onthaal

Tel: 106

Examencentrum rijbewijzen Oostende

Zandvoordestraat 442A, - 8400 Oostende
059/55.27.70

Centrum voor morele dienstverlening

Jeruzalemstraat 51 - 8000 Brugge
050/33 59 75

Centrum voor Geboortenregeling en Seksuele Opvoeding

Nieuwpoortsesteenweg 83-85 - Oostende
059/50.28.82

Centrum voor Leerlingenbegeleiding

Ieperstraat 27 - 8400 Oostende
059/80.31.82
oostende2@clb-net.be

CLB 13 v/h gemeenschapsonderwijs

Hennepstraat 53 - 8400 Oostende
059/70.21.00
clb.oostende@rago.be

Gemeentelijk woonbureau

Centrumplein 1 - 8450 Bredene
059/33.91.76.
huisvesting@bredene.be
elke werkdag open van 9u tot 12u, en ook op afspraak

Huurdersbond

Torhoutsesteenweg 245 - 8400 Oostende
059/50.69.36
huurdersbondwv@tiscalinet.be

Vereniging voor Alcohol en Andere Drugproblemen (VAD)

Edmond Tollenaerstraat 15 - 1020 Brussel
02/423.03.33
vad@vad.be

Vertrouwenscentra Kindermishandeling West- Vlaanderen

Blankenbergsesteenweg 112 - 8000 Brugge
050/34.57.57
vertrouwenscentrum.wvl@skynet.be

JAC Oostende

Kaaistraat 28 - 8400 Oostende
059/50.57.45
caw.jac@wol.be

Justitiehuis Brugge

Predikherenrei 4 - 8200 Brugge
050/44.76.00
justitiehuis.brugge@just.fgov.be

Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding

Wetstraat 155 - 1040 Brussel
Tel: 02/233.06.11 - Fax: 02/233.07.04
Groen nummer: 0800/17364

Bureau voor Juridische Bijstand

- **Brugge** in het Gerechtsgebouw,
Kazernevest 3

iedere maan- en donderdag om 11.00 uur
tijdens de maanden juli en augustus alleen
op donderdag

- **Oostende** in het Gerechtsgebouw,
Canadaplein

iedere donderdag van de maand om 14u
tijdens de maanden juli en augustus alleen
de 2e en 4e donderdag van de maand

- **Torhout** in het Vrederecht,
Elisabethlaan 28

iedere 1e en 3e vrijdag van de maand om
14u

Kinderrechtswinkel

Kleine Hertsbergestraat 1 - 8000 Brugge
Tel : 050/33.95.84
Krw.brugge@kinderrechtswinkel.be
Website : www.kinderrechtswinkel.be

Centrum voor Advocaten van jongeren

Justitiepaleis
Poelaertplein 1 - 1000 Brussel
Tel: 02/519.84.27

Colofon

Deze brochure is een uitgave in de reeks thematische informatiebrochures van het gemeentebestuur Bredene.

Concept/Lay-out :

gemeentelijke informatiedienst

Verantwoordelijke uitgever :

College van Burgemeester en Schepenen, p.a. Kristien Vanmullem, schepenen, Centrumplein 1—Bredene.

Bezoek onze website :

www.bredene.be

Themabrochures Gemeentebestuur Bredene

In de reeks thematische informatiebrochures zijn reeds verschenen:

- Bouwen? Verbouwen? ...
- Vrije keuze van elektriciteit en gas?
- Mobiliteit in Bredene
- Sociaal huren? Kopen? Bouwen? - een overzicht
- Omtrent Overlijden
- Vrijwilligerswerk
- Gids voor de hondenbezitter

Een brochure kunt u, op eenvoudig telefonisch verzoek of door een e-mail te sturen, verkrijgen bij de gemeentelijke informatiedienst (059/33.91.94). Deze informatiebrochures zijn ook te raadplegen op de gemeentelijke website www.bredene.be.